

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่อง"ควายสามเขา"

ชื่อผู้เขียน นางสาวศุภณัฐ พจี

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงศักดิ์	ปรากฏวัฒนากุล	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บำเพ็ญ	ระวิน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณ	ทองคล้อย	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ เอมอร	ชิตตะโสภณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องควายสามเขา ในด้านรูปแบบและเนื้อหา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมเรื่องควายสามเขา กับสังคมวัฒนธรรมล้านนา

ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า เรื่องควายสามเขาเป็นนิทานชาวบ้านที่มีองค์ประกอบของเรื่องชาดก และยังคงปรากฏอยู่ในสังคมล้านนา โดยการใช้เทศน์สั่งสอน เนื่องจากมีรูปแบบและเนื้อหาที่สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมล้านนา กล่าวคือ รูปแบบของเรื่องควายสามเขา มีความสัมพันธ์กับการใช้เทศน์สอนให้ยึดมั่นอยู่ในคุณความดี ตามแนวคิดของเรื่อง ได้แก่ ความกตัญญู ความอดทนต่อความยากลำบาก ความเพียร การให้ทาน และการให้อภัย ส่วนเนื้อหาได้สอดแทรกเรื่องราวทางสังคมและวัฒนธรรมล้านนาไว้ โดยผ่านเรื่องราวการบำเพ็ญบารมีของพระโพธิสัตว์ เนื้อหาของเรื่องควายสามเขา จึงสอดคล้องกับสิ่งที่ชาวล้านนารับรู้ในชีวิตประจำวัน เช่น เรื่องครอบครัว เศรษฐกิจ การเมือง และความเชื่อทางพุทธศาสนา